

Bösálách – A vándorlás kezdete

Bösálách Hetiszakasz tartalma בשלח

Bösálách szakaszában (2Mózes 13:17–17:16.) tetőződik be az egyiptomi kivonulás a Sás-tenger kettéválásával, mikor is a héber törzsek száraz lábbal kerültek ki a tengerből, míg az üldöző egyiptomi sereg belefulladt. Ennek tiszteletére énekelte Mózes és Izrael a Tenger Dalát, minden idők egyik legszebb és legfennköltebb hálaénekét. Innen kezdődik Izrael negyven éves vándorlása a pusztaságban, ami sok megpróbáltatással járt. Egyszer nincs ivóvíz, másszor nincs mit enni. Ebben a szakaszban kezd hullani a manna, az isteni kenyér, ami a sivatagi vándorlás során táplálta a népet. A szakasz végén történik Ámálék orvtámadása, amit Józsué, Mózes adjutánsa ver le.

Nem sokkal azt követően, hogy elengedte országából **Izrael gyermekeit**, a fáraó utánuk ered seregei élén, hogy visszatérésre kényszerítse őket, és az **izraeliták** ott találják magukat beszorítva a fáraó seregei és a tenger közé. Az **Örökkévaló** utasítja **Mózes**t, hogy nyújtsa ki botját a tenger vize fölé, mire a tenger kettéválik, és az izraeliták száraz lábbal kelnek át rajta, az őket üldöző egyiptomiak fölött pedig összezárul a víz, és mind egy szálig odavesznek. **Mózes** és **Izrael gyermekei** dicsőítő és hálálkodó éneket zengnek az **Örökkévalónak**. – **2Mózes 13:17–15:21.**

A sivatagban a népet szomjúság és éhség gyötri, és ismételten panaszt tesznek emiatt **Mózesnek** és **Áronnak**. Az **Örökkévaló** csodálatos módon megédesíti **Mará vizét**, később pedig **Mózes**szel vizet fakasztat egy sziklából. Reggelente még hajnalhasadta előtt mannat hullat az ég-

ből, esténként pedig fürjeket küld az **izraeliták** táborába. – **2Mózes 15:22–16:21.; 17:1–7.**

Izrael gyermekei utasítást kapnak, hogy pénteken dupla adag mannat gyűjtsenek, mivel szombaton, az **Örökkévaló** által elrendelt pihenőnapon semennyi sem fog hullani az égből. Vannak engedetlenek, akik a hetedik napon is kimennek mannaért, de semmit sem találnak. **Áron** egy üvegedényben elzár egy kis adag mannat, bizonyosságul a jövő nemzedékei számára. – **2Mózes 16:22–37.**

Refidimben a népet megtámadják az **amalekiták**, akikre **Mózes** imái és **Józsu**a seregei vereséget mérnek. – **2Mózes 17:8–16.**

שבת שלום

Binjomin rabbi droséja: Tu-Bisvát

Tu BiSvát a gyakorlatban – mi az *orlá* fogalma és tilalma?

Most vasárnap este kezdődik **Tu BiSvát** napja, melyről közösségünkben is megemlékezünk. **Bét Hillél** véleménye szerint **Tu BiSvát** (Svát hónap 15-e) a fák újéve, **Bét Sámáj** szerint **Svát** hónap 1-je (*Misna, Ros Hásáná 1:1*). De vajon mi következik ebből?

Ez a technikai jellegű újév egyfajta születésnap: még akkor is, ha csak pár nappal e nap előtt ültettek egy új fát, az akkor is már 1 évesnek számít. A legfontosabb gyakorlati kapcsolódó törvény az *orlá*: „**Amikor eljöttök a földre, és elültettek mindenféle ehető [gyümölcsű] fát, tegyétek orlává [tilossá] gyümölcsét: három évig legyenek nektek tilosak, ne egyétek. És a negyedik évben legyen minden gyümölcs se szent, dicséretéül az Örökkévalónak.**” (**Mózes 3., 19:23-24**)

Az *orlá* tehát a fiatal fák gyümölcsének fogyasztási tilalma. Ha elültetünk egy gyümölcsfát, fontos tudnunk az idejét, és **Tu BiSvát** dátumát is, hogy megtudjuk, hogy mikor szabad elfogyasztanunk.

Ez azonban ún. „**földtől függő**”, vagyis mezőgazdasággal kapcsolatos *micva*. A *Misna* pedig azt tanítja, hogy ezek kizárólag a **Szentföldön érvényesek**: „**Minden micva, ami a földtől függ, nem gyakoroljuk máshol, csak a Földön [Izrael földjén]. És ami nem a földtől függ, azt mind a Földön, mind azon kívül gyakoroljuk, kivéve az orlá és kilájim törvényét. Rabbi Eliezer mondja: a chádás törvényét is.**” (**Kidusin 1:9**)

Ami a földtől függ, azt általában csak Izrael földjén tartjuk. Az orlá azonban éppen kivétel.

Fontos tudnunk, hogy **Izraelben** éppen emiatt a zöldségre, gyümölcsre is „**hekser**” kell, hiszen ott a vallásos termelőnek **tórai kötelessége** levennie a termékéből a **máászert [tizedet], trumát [kohanita adományt]**.

Mindezek alapján felmerül a kérdés: **akkor vajon mi itthon miért vásárolhatunk akármilyen gyümölcsöt? Miért nem kell meggyőződünk arról, hogy nem esik az orlá tilalma alá?**

Miközben **Izraelben** az *orlá* tilalma **tórai**, **külföldön** ún. **halacha leMose miSzináj**, azaz **Mózes-től, a Szináj hegyéről szóban megkapott törvény**. Ez az érdekes, átmeneti kategória szigorúbb a rabbinikus törvényeknél, de könnyebb a tórainál.

Ebből az is következik, hogy ha kétségünk van, hogy egy adott gyümölcs tilalmas-e vagy sem, akkor szabad könnyíteniünk és feltételeznünk, hogy megengedett (**Kidusin 37a, Sulchán Áruach JD 294:8,9**).

Egyszer valaki felvetette a kérdést: **vajon a gyümölcsfák egyáltalán képesek arra, hogy 3 éven belül gyümölcsöt hozzanak?** Utánanéztem: a legtöbb gyümölcsfa (pl. alma, körte, cseresznye, dió) erre valóban nem képes, így ezekben az esetekben ez a kérdés nem merül fel. Vannak azonban olyan fajták, amelyek néha képesek (pl. barack, füge).

Mindezzel együtt, lehetséges az is, hogy a lassabban gyümölcsöt hozó fajok is az *orlá* tilalma alá essenek, abban az esetben, ha a növekedést nem a „**nulláról**” kezdik el, hanem meglévő fáról kerülnek átültetésre. Ha ugyanis egy fát egy új helyre ültetünk, az szintén új ültetésnek számít, aminek az első három éve tilalmas lesz (**Misne Torá, Máászér Sáni 10:11**).

Rabbi Jonatan Sacks: Csodák

A Vörös-tenger kettéválása a zsidók emlékezetébe vésődött. Naponta elszavaljuk a reggeli istentiszteleten, a dicsőítő versek és a közösségi ima kezdete közötti átmenetben. A Semáa után, közvetlenül az Amida előtt ismét megemlítjük. Ez volt a kivonulás legnagyobb csodája. De milyen értelemben?

Ha figyelmesen hallgatjuk a beszámolókat, két nézőpontot különböztethetünk meg. Az első a következő:

„A vizek szétváltak, és az izraeliták száraz földön átkeltek a tengeren, jobbra és balra vízfalakkal körülvéve. A víz visszatért, és elborította a szekereket és a lovasokat, az egész fáraó seregét, amely az izraelitákat követte a tengerbe. Egyikük sem maradt életben. Az izraeliták azonban száraz lábbal átkeltek a tengeren, jobbra és balra vízfalakkal körülvéve.” (2Mózes 14:22, 28-29)

Ugyanez a gondolat visszaköszön a Tenger dalában is: **„Az orrod leheletétől, a vizek felhalmozódtak. A hullámozó vizek falként álltak, a mély vizek megdermedtek a tenger szívében”. (2Mózes 15:8)**

Itt a hangsúly a történet természetfeletti dimenzióján van. A víz, amely általában folyik, egyenesen állt. A tenger szétvált, hogy száraz földet fedjen fel. A természet törvényei felfüggesztődtek. Valami történt, amire nincs tudományos magyarázat.

Ha azonban figyelmesen hallgatunk, egy másik hangot is hallhatunk: **„Akkor Mózes kinyújtotta kezét a tenger felett, és az Örökkévaló egész éjjel erős keleti széllel visszaszorította a tengert, és száraz földdé változtatta”. (2Mózes 14:21)**

Itt nincs hirtelen változás a víz viselkedésében, látható ok nélkül. Isten szelet hoz, amely néhány óra alatt visszaszorítja a vizeket. Vagy vegyük figyelembe ezt a szakaszt:

Az éjszaka utolsó őrszolgálatára az Örökkévaló a tűz- és felhőoszlopból lenézett az egyiptomi seregre, és zavarba ejtette őket. Leszedte a szekerek kerekeit, hogy ne tudjanak haladni.

Az egyiptomiak így szóltak: **„Meneküljünk az izraeliták elől! Az Örökkévaló harcol értük Egyiptom ellen.” (2Mózes 14:24-25)** Itt nem annyira a csoda, mint inkább az irónia áll a középpontban.

Az egyiptomiak legnagyobb katonai erőssége – ami korukban szinte sebezhetetlenné tette őket – a lovak és a harci szekerek voltak. Ezek voltak **Egyiptom** specialitásai. **Öt évszázaddal később, Salamon** idején is azok maradtak:

„Salamon harci szekereket és lovakat gyűjtött; ezernégyszáz harci szekere és

Rabbi Jonatan Sacks: Csodák

tizenkétezer lova volt, amelyeket a harci szekérvárosokban és magával Jeruzsálemben tartott. ... Egyiptomból hatszáz ezüst sékelért importáltak egy harci szekeret, százötvenért pedig egy lovat". (1Királyok 10:26-29)

Ebből a szempontból nézve a történeteket a következőképpen lehetne leírni: az izraeliták a vörös-tenger sekély részénél érkeztek meg. Lehetséges, hogy a tengerfenéken volt egy gerinc, amelyet általában víz borított, de alkalmanként – például amikor erős keleti szél fújt – felszínre került. **Colin Humphreys, a Cambridge-i Egyetem fizikusa így fogalmazza meg ezt legújabb könyvében, The Miracles of Exodus (2003):**

„A szél árapályok jól ismertek az óceánkutatók számára. Például az Erie-tó, az egyik Nagy-tó mentén fújó erős szél akár 16 lábnyi vízszintkülönbséget is okozott Toledo (Ohio) és Buffalo (New York) között... Vannak jelentések arról, hogy Napóleont majdnem megölte egy „hirtelen dagály”, amikor a Suez-öböl torkolatánál sekély vizet kelt át.” (247–248. o.)

A tengerfenéken lévő gerincet feltáró szél esetében a következmények drámaiak voltak. Hirtelen az **izraeliták**, akik gyalog utaztak, hatalmas előnyre tettek szert az őket üldöző egyiptomi harci szekerekkel szemben.

Kerekeik elakadtak a sárban. A harci szekerek vezetőinek heves erőfeszítései ellenére, hogy kiszabadítsák őket, azok gyorsan újra elakadtak. Az egyiptomi sereg sem előre, sem hátra nem tudott haladni. Annyira el voltak foglalva a beragadt kerekével, és annyira nem akarták elhagyni értékes harci gépeiket, a harci szekereket, hogy nem vették észre, hogy a szél elcsendesedett, és a víz visszatért. Mire rájöttek, mi történik, már csapdába estek. A gerincet most már mindkét irányban tengervíz borította, és a közepén lévő szárazföld percnként egyre kisebb lett. Az ókori világ leghatalmasabb hadserege vereséget szenvedett, és harcosai megfulladtak, nem egy felsőbbrendű hadsereg, nem is emberi ellenállás miatt, hanem saját ostobaságuk miatt, mert annyira az **izraeliták** elfogására koncentráltak, hogy figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy olyan sárba hajtottak, ahol szekereik nem tudtak haladni.

Kétféleképpen lehet értelmezni ugyanazokat az eseményeket: az egyik természetes, a másik természetfeletti. A természetfeletti magyarázat – hogy a vizek felálltak – rendkívül erőteljes, ezért is maradt meg a zsidó emlékezetben. De a természetes magyarázat sem kevésbé meggyőző. Az **egyiptomiak** ereje gyengeségnek bizonyult. Az **izraeliták** gyengesége pedig erősséggé vált. Ezen értelmezés szerint nem annyira a természetfeletti, mint inkább az események erkölcsi dimenziója volt jelentős. **Isten megbünteti a bűnösöket.** Kigúnyolja azokat, akik őt gúnyolják. Megmutatta az **egyiptomi** hadseregnek, amely hatalmában tobzódott, hogy a gyengék erősebbek náluk ahogyan

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: Csodák

később a pogány próféta **Bileammal** is tette, aki próféta erejével dicsekedett, majd megmutatták neki, hogy számára (**aki látta az angyalt, amit Balaam nem látott**) jobb **próféta** volt nála.

Más szavakkal: a csoda nem feltétlenül olyan dolog, amely felfüggeszti a természet törvényeit. Inkább olyan esemény, amelynek lehet természetes magyarázata, de amely – amikor, ahol és ahogyan megtörtént – csodálatot kelt, olyannyira, hogy még a legmegrögzöttebb szkeptikusok is érzik, hogy Isten beavatkozott a történelembe. A gyengék megmenekülnek, a veszélyben lévők megmenekülnek. Ennél is jelentősebb az ilyen esemény által közvetített erkölcsi üzenet: **hogy a gőgöt a nemesis bünteti**; hogy a büszkék megalázkodnak, a szerények pedig büszkeséget kapnak; hogy a történelemben van igazságosság, amely gyakran rejtett, de néha dicsőségesen kinyilatkozik.

Nem minden zsidó gondolkodó összpontosított Isten emberi történelembe való beavatkozásának természetfeletti dimenziójára. **Maimonides például így ír: „Az izraeliták nem a csodás jelek miatt hittek Mózes tanítónkban. Amikor valakinek a hite csodás jeleken alapul, mindig fennmarad a kétség, hogy ezek a jelek talán varázslattal vagy boszorkánysággal valósultak meg. Mózes minden jelet, amit a pusztában véghezvitt, azért tett, mert szükséges volt, nem pedig azért, hogy megerősítse próféta hitelességét”. (Yesodei ha-Torah, 8:1)**

Maimonides szerint Mózes nem azért volt a legnagyobb próféta, mert természetfeletti tetteket hajtott végre, hanem azért, mert a **Sínai-hegyen** elhozta az embereknek Isten szavát. **Nachmanides**, kissé eltérő megközelítéssel, azt a jelenséget hangsúlyozza, amelyet „**rejtett csodának**” nevez, egy olyan eseményt, amely bár összhangban van a természet törvényeivel, nem kevésbé csodálatos: az univerzum létezése, az a tény, hogy itt vagyunk, a megélhetés és a menedék, amelyben részesülünk, és így tovább. „**Isten**” – **mondta Einstein** – „**nem kockázik az univerzummal**”. Az élet elképesztő összetettsége és a létezés pusztán valószínűtlensége (**ma antropikus elv néven ismert**) olyan csodák, amelyeket a tudomány feltár, és nem vitat.

A **Bibliai elbeszélés** zsenialitása a **Vízparti-tenger átkeléséről** abban rejlik, hogy nem oldja meg a kérdést egyik vagy másik irányban. Mindkét perspektívát megadja nekünk. Egyesek számára a csoda a természet törvényeinek felfüggesztése volt. Mások számára az a tény, hogy volt egy naturalista magyarázat, nem tette az eseményt kevésbé csodálatosnak. Az, hogy az **izraeliták** pontosan ott érkeztek a tengerhez, ahol a víz váratlanul sekély volt, hogy erős keleti szél fújt, amikor és ahogy fújt, és hogy az egyiptomiak legnagyobb katonai erőssége bizonyult végzetüknek – mindezek csodák voltak, és soha nem felejtettük el őket.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

MISNÉ TORÁ – ZSIDÓ JOGTÁR

LXXX. RÉSZ

20. §. Ha valaki egy levelet ad egy nemzsidónak, hogy vigye el egy másik városba és a levél továbbításának díjazásaként egy konkrét összegben állapodtak meg, akkor ez még abban az esetben is meg van engedve, ha a zsidó péntek este sötétedés után adja át a levelet a nemzsidónak, a kikötés csupán annyi, hogy a nemzsidó még a szombat bejövetele előtt hagyja el a [zsidó] házat.

Ha nem állapodtak meg előre konkrét összegben, akkor a következő szabály érvényes: ha van olyan ember a városban, aki általában összegyűjti a leveleket, és ügynökei útján más városokba küldi azokat, akkor szabad egy nemzsidónak odaadni a levelet, feltéve, ha marad annyi idő pénteken, hogy az elérhessen egy városfal melletti házig a szombat bejövetele előtt, számítva arra az este, ha a levelek összegyűjtője és továbbítója netán ott lakik. Ha a városban nincs ilyen, a levelek összegyűjtésével és továbbításával foglalkozó személy, és a levelet az viszi el egy másik városba, akinek odaadjuk, az esetben kizárólag akkor szabad nemzsidóval levelet küldeni, ha előtte megállapodunk egy meghatározott összegű díjazásban.

Nemzsidó holmija zsidó területén

1.§. Meg van engedve, hogy egy nemzsidó a holmiját szombaton egy zsidó házba hozza. Még az is meg van engedve a zsidónak, hogy azt mondja a nemzsidónak: „**Tedd le ebbe a sarokba.**”

Meg lehet hívni szombatra nemzsidót, és lehet étellel kínálni. Ha pedig az ételt a házon kívülre viszi, és ott eszi meg, akkor sincs probléma, mivel nem vagyunk kötelesek gondot fordítani arra, hogy a nemzsidó betartsa a szombatot.

Meg lehet etetni a kutyát az udvaron. Ha pedig kiviszi az udvarról, nincs probléma.

Az erszény „sorsa” szombaton

22. §. Ha valakit, akinél pénz van, utazás közben ér a szombat, akkor át kell adnia az erszényét egy nemzsidónak, hogy az vigye helyette – és szombat este azután visszaveheti tőle. Ez még akkor is meg van engedve, ha nem fizetett a nemzsidó szolgálataiért, és még akkor is, ha az csak az este leszállta után adja neki.

Ezek az engedmények azért lehetségesek, mert az ember nagyon aggódik a vagyonáért, és nem bírja rászánni magát, hogy megváljon tőle. S ha nem engedélyezzük, hogy egy nemzsidó vigye helyette – amit csupán rabbinikus rendelet tilt –, tartani lehet tőle, hogy ő maga fogja vinni, s ezáltal áthágja a Tóra egyik tilalmát.

Mikor érvényesek a fenti engedmények? Ha az ember erszényéről van szó. Ezzel ellentétben nem adhatunk át egy talált tárgyat egy nemzsidónak, hogy vigye helyettünk, hanem úgy kell vinnünk, hogy egyszerre mindig legfeljebb csak **négykönyöknyi távolságra vigyünk [egészen addig, amíg el nem érünk egy olyan helyre, ahova beadhatjuk megőrzésre].**

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND FEBRUÁR 1. – 28. KÖZÖTT

1.	vasárnap		8.00	16,30	14.
2.	hétfő	FÁK ÚJÉVE	7.00	16,30	15.
3.	kedd		7.00	16,30	16.
4.	szerda		7.00	16,30	17.
5.	csütörtök		7.00	16,30	18.
6.	péntek		7.00	16,30	19.
7.	szombat	JITRÓ vége: 17,43	8.00	16,30	20.
8.	vasárnap		8.00	16,45	21.
9.	hétfő		7.00	16,45	22.
10.	kedd		7.00	16,45	23.
11.	szerda		7.00	16,45	24.
12.	csütörtök		7.00	16,45	25.
13.	péntek		7.00	16,45	26.
14.	szombat	MISPÁTIM SÁBÁT S'KÁLIM ÚJHOLD HIRDETÉS vége: 17,53	8.00	16,45	27.
15.	vasárnap		8.00	17,00	28.
16.	hétfő	JAJM KIPPUR KOTAJN	7.00	17,00	29.
17.	kedd	ÚJHOLD 1.	7.00	17,00	30.
18.	szerda	ÚJHOLD 2.	7.00	17,00	1.
19.	csütörtök		7.00	17,00	2.
20.	péntek		7.00	17,00	3.
21.	szombat	TRUMÁ vége: 18.05	8.00	16,45	4.
22.	vasárnap		8.00	17,00	5.
23.	hétfő		7.00	17,00	6.
24.	kedd	ZÁJIN ÁDÁR	7.00	17,00	7.
25.	szerda		7.00	17,00	8.
26.	csütörtök		7.00	17,00	9.
27.	péntek		7.00	17,07	10.
28.	szombat	TECÁVÉ vége: 18.14 SÁBÁT ZÁCHOR	8.00	17,00	11.

S
V
Á
T
T
Á
D
Á
R

Ismeretlen zsidók nyomában CVXVI. Tábori Pál

Tábori Pál (Tábory, Paul Tabori, írói álneve: Tamás Pál angol írói álnevei: Christopher Stevens, Peter Stafford) (Budapest, 1908. május 8. – London, 1974. november 9.) magyar író, újságíró, Tábori Kornél fia, Tábori György testvére.

Tábori Kornél és Ziffer Erzsébet fiaként született. Angol–német filológiát hallgatott a berlini egyetemen. Budapesten szerzett jogi és államtudományi doktorátust 1932-ben.

Első írásai a **Magyar Hírlapban** és a **Literatura** című lapban jelentek meg. Ifjúsági regényeivel szerzett népszerűséget. Ezekben az években tagja volt a **lengyel–magyar kapcsolatok** ápolását célul tűző **Magyar Mickiewicz Társaságnak**.

1933. február 16-án Budapesten, a VII. kerületben házasságot kötött Barlai Katalinnal, Barlai Rikárd és Hajnal Ilona lányával. 1937-ben zsidó származása miatt Angliába emigrált. Több lap és hírnökök munkatársa lett, hamarosan angolul is publikált szépirodalmi műveket.

A második világháború alatt a **British Broadcasting Corporation (BBC)** magyar osztályának bemondója volt. A magyar kommunista állambiztonsági szervek adatai szerint a második világháborúban a brit hírszerzés ügynöke volt. A **Metro** filmvállalat lektoraként is dolgozott. 1943 és 1948 között **Korda Sándor London Film** nevű vállalatának munkatársa volt. Film- és tv-film-forgatókönyveket írt. Magyarra fordított **Theodore Dreiser, Joseph Priestley** és **Aldous Huxley** műveiből, valamint német, angol, amerikai verseket. Angolra is fordított, többek között **Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula** és **Passuth László** műveit. Szerkesztett egy magyar irodalmi antológiát angolul (**Hungarian Anthology, London, 1943**). 1963-ban kezdte el **Kabdebó Tamással** együtt egy újabb, a magyar költészetet bemutató angol nyelvű antológia szerkesztését. Ennek eredménye lett a **100 Hungarian Poems (Manchester, 1966)** című versantológia.

A nyugati magyar emigráns lapok közül az **Irodalmi Újság** és a müncheni **Új Látóhatár** közölték írásait. Utóbbiban jelentek meg önéletrajzi emlékezései is 1970 és 1973 között. A hatvanas évek elején a **PEN Club Arena** című folyóiratát szerkesztette. 1953-tól nemzetközi titkára lett az angol film- és tévéírók szakszervezetének, elnöke volt a **Száműzött Írók PEN Clubjának**, 1962-től főtítkára volt a **PEN nemzetközi íróalapjának**. Több amerikai egyetemen adott elő vendégtanárként.

Szépirodalmi munkái általában lektúr-színvonalon maradtak. Történelmi, kultúrtörténeti és ízlésszociológiai tanulmányai ismeretterjesztő jellegűek voltak. **Öccse a George Tabori** néven híressé vált Tábori György író, műfordító, színházi rendező.

Forrás: (wikipedia)

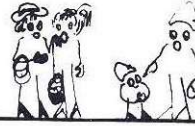
Tájékoztatjuk a körzet tagjait, hogy a Talmud Tóra növendékek, az Idősek Klubja és a körzet együtt tartja a Tu-Bisvát-i ünnepséget február elsején délután 16:30-kor kezdődő imádkozás után. Mindenkit szeretettel várunk.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek XLIII. Rész

המורה אומרת: "בוקר טוב, יצחק!"

מה אומרת המורה ליצחק?
המורה אומרת ליצחק בוקר-טוב.

איש: ואם, מה שמק?
יאם: שמי בני.

מה אומר היאם לאיש?
הוא אומר שמי בני.

יוסף: איפה את גרה?
תמר: אני גרה בחיפה.

מה אומרת תמר ליוסף?
היא אומרת שגרה בחיפה.

בארים: איפה סטיב?
ראברטו: רחם אומרת שהוא במשרה.

מה אומר ראברטו לבארים?
ראברטו אומר לבארים שרחם אומרת שסטיב במשרה.

איך אומרים בעברית.....?

אומר: "....."
אומר ל.....
אומר ש.....

...שֶֹּׁהוּגַי
KÖZVETETT BESZÉDBEN
A „HOGY”-OT
MINDIG KI KELL TENNI!
(Kivételeket
lásd a 64. oldalon!)

איך אומרים?
Hogyan mondják?

RECEPT-TÁR

Padlizsán – „schnitzel”

A padlizsánkedvelőknek kötelező, mindenki másnak pedig erősen ajánlott ez a menyeien szaftos és ropogós rántott padlizsán, ami krémes és laktató paradicsompürén piheni ki a forró olajfürdőt. Érdeemes friss zöldsűszerekkel is felturbózní, hogy még ízletesebb legyen a vég-eredmény.

Hozzávalók: 2 fő

- 2 db padlizsán
- 4 db paradicsom
- 1 db vöröshagyma
- 4 gerezd fokhagyma
- 2 ek olívaolaj
- só ízlés szerint
- bors ízlés szerint
- oregánó ízlés szerint
- 0.5 doboz konzerv bab
- 3 ek sűrített paradicsom
- 1 marék bazsalikom
- 80 g finomliszt
- 180 g víz
- 8 dkg pankó morzsa
- 750 g napraforgó olaj

Elkészítés:

A padlizsánt villával jó pár helyen megsűrjuk, majd egy sűtőpapíros tepsire helyezzűk. Tegűnk a padlizsánok mellé egy sűtőedényt, amibe jöhet a darabolt paradicsom, hagyma és fokhagyma. Meglo-csoljuk olívaolajjal, sózzuk-borsozzuk, és csipegetűnk rá friss bazsa-likomot is, majd az egészet átforgatjuk. 220 fokos sűtőben kb. 40 perc alatt készre sűtűk. A padlizsánt hagyjuk kicsit hűlni, addig foly-tassuk a főzést a paradicsomszűsszal.

A sűlt paradicsomot és hagymákat kanalazzuk át szaftostul egy ké-ses aprítóba. Adjunk hozzá egy fél konzervnyi fűtt babot, ettől laktatóbb lesz és remek sűrítűanyag-ként is. Sózzuk-borsozzuk, ha még szűksűges, majd adjunk hozzá JÓ SOK friss bazsalikomot is. Ezután az egészet turmixoljuk krémesre és egyneműre, majd tegűk félre tálalásig. A padlizsánokat egy kanál hátoldalával elkezdűk szűnyomogatni úgy, hogy ahogy lapul, legyen az alján fel-venni. Érdeemes késsel egy két hosszanti bemetszést végezni a zűldsűgen, hogy könnyebben utat nyerjen a zűldsűg hűsa a nyomogatás során.

Egy tálban készűtsűk el a nedves panírt: ehhez 1 csűsze lisztet és 1-1,5 csűsze vizet keverűnk cso-mómentesre, és ne felejtsűk el sózni sem. A padlizsánokat szépen egymás után alaposan fűrdes-sűk meg a kissé ragacsos panírban. A nedves után jöhet a száraz panír, azaz a pankómorzsa (vagy zsemlemorzsa). Egy széles, mélyebb serpenűbűn hevűtsűk fel a napraforgóolajat, ebbe jöhetnek az alaposan bepanírozott, kilapított padlizsánok. Sűssűk mindkét oldalukon aranybarnára, oldalan-ként 3-4 perc alatt. A kész padlizsánt szedűk papírtűrlűvel bélelt tányér-ra és itassuk le róla alapo-san a felesleges olajat. Tálaljuk a padlizsánokat azon melegében, még hozzá a paradicsomszűsszal megágyazva neki a tányérakon. A tetejét hintsűk meg őrűlt borssal, friss oregánólevelekkel és ba-zsalikkal.

Forrás: (nosalty)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ה"ב

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

FORGÓ- PISZTOLY	EBBE A MÁSİK IRÁNYBA	TÉNY- LEGES	RENDBEN, PAJTÁS!	NÉMÁN LERO!	RONTÁS, HIBÁZÁS	NEM TUD TOVÁBB- MENNI	A POÉN 1. RÉSZÉ								
RÁDIUSZ, RÖVIDEN															
TENGERI HAL															
A LÁBAI- HOZ				RADIÁTOR ELEMÉ											
FÁBA JE- LET VÉS			KÉTÉLTŰ ÁLLAT	TÖRÖK NAGYÚR											
RÖNTGEN, RÖVIDEN		FÓVÁROSI SP.KLUB													
MÁRVÁNY- MINTÁVAL DÍSZÍTETT					RITKA BETŰNK			MEGRÁZ- KÓDÍTÁS	ERRE- ARRA	KVARC- DARAB!	GÖDRÖT ELKÉ- SZÍTŐ	LÉTEZÉS	TURBINÁT IS HAJTHAT		
MARGA- RINMÁRKA	EDÉNY- TARTÓ FA					FEJLŐ- DÉSI IRÁNYZAT	K								
				FÉLIG OSZT!			SZERETŐ								
RÉSZÉRE, RÖVIDEN			EGYE- NESEN	KÉNYEZ- TET			METRÓ- SZAKASZ!				KÖTSZER				
MÉHRAJ TAGJAI!			MELY DOLOG?								CSENŐ				
TÉRFOGAT								NYOMÁS						VÍZBEN KIFOZÓTT KUKORI- CALISZT	
SIEMENS, RÖVIDEN		EZ ÉVBEN					GAZDAG	FALAT FEHÉRIT					MÁLTAI AUTÓK JELZÉSE		
		FIOLA					FAIPARI ESZKÖZ						MÁLTAI AUTÓK JELZÉSE	HIVATÓ	
BELŰL FESZŰL!			FÉRFINEV						IDŐS FÉRFI						
			VUK SZŰLŐ- ANYJA						ROMLOTT (TOJÁS)						
JÓKAI- HÖSNŐ					KÁRTYA- LAP					ÓDA ELEJE!		KRÉMES- SZELET!			
					RÓMAI 1-ES					BALZSAM, NÉPIESEN		ÁG, NÉMETŰL			
MOZOG A FÖLD					TA- RISZNYA						MÁTKA				
					FÉNYES KELME						ZENEI HANG				
VETE- MÉNYT RITKÍT						SZÖSZ- MÓTÓL									
						ÚJ SZÖGFOK									
JÓD ÉS SZÉN			FELOSZT						BECÉZETT ZSANETT						
			ZÖLD, A SZELEIN!						ÁHÍTANI KEZDI!						
HALK ZAJ					AZ ÁFOR UTÓDJA			FÁVAL DOLGOZIK				KISSÉ GÖGÖS!			
					MÉTER, RÖVIDEN			JÉGBEN ÁLL!							
NEWTON, RÖVIDEN	R											?	AMPER, RÖVIDEN		

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2026. Jan. 30. – 2026. Feb. 06.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
30. péntek	7:00	16:30
31. szombat	8:00	16:15
01. vasárnap	8:00	16:30
02. hétfő	7:00	16:30
03. kedd	7:00	16:30
04. szerda	7:00	16:30
05. csütörtök	7:00	16:30
06. péntek	7:00	16:30

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
30. péntek	16:23	31. szombat	17:32
06. péntek	16:34	07. szombat	17:43

POÉN SAROK

- Mi lesz Hófehérből, ha megfogja a magasfeszültségű áramvezeték?
- ???
- Hamupipőke.

Események

Svát hó 11-én Mester Zsolt úrnak születésnapja volt, de tekintettel arra, hogy külföldön él a családjával ezért az elnök az édesapját kérte meg, hogy tolmácsolja jókívánságainkat ebből az alkalomból. Mazal Tov!

Szántó-Várnagy Binjomin a Nagy Fuváros körzet rabbija Izraelbe utazott egy konferenciára, szerda este már visszaérkezett. Elmondása szerint sikeres volt a megbeszélés, illetve a konferencia.

Várjuk szeretettel a megújult, újraéledő péntek esti interaktív, közösségi élményekkel teli kidusra, (Rosenfeld Dániel kántor úr vezetésével) amely előtt közös Szombatfogadó imádkozás lesz 16:30-tól. Jelentkezés: feb. 3-a 9 óráig nagyfuvaroszsina-goga@gmail.com

A 613 PARANCSOLAT

LXXVIX.

„A széttépett állat (tréfá) húsnak tilalma”

„...a mezőn talált széttépett húst ne egyétek, a kutyának adjátok azt!”

(2Mózes 22:30)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt február 04.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

AZ EMBERBARÁT ÚJSÁG TÁMOGATÓI:

